

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur, regio Waasland: gebieden van het geactualiseerd Sigmaplan 'Durmevallei'.

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 17, § 3, eerste lid gewijzigd bij decreet van 19 mei 2005, artikel 27, § 3 eerste lid ingevoegd bij decreet van 19 juli 2002 en artikel 36ter, § 1 en § 3 ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002;

Gelet op de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 2.2.7, §7, gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft én op het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 19 maart 2004 wat de bindende bepalingen betreft;

Gelet op het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, artikel 8, §1;

Gelet op het koninklijk besluit van 7 november 1978 houdende de vaststelling van het Gewestplan nr. 10 Dendermonde en nr. 13 Sint-Niklaas – Lokeren en gewestplanwijzigingen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 1988 tot aanwijzing van de speciale beschermingszones in de zin van artikel 4 van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand; in het bijzonder de aanwijzing van het gebied met code BE2301235 bekend onder de naam 'Durme en de middenloop van de Schelde';

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2001 tot aanwijzing van het gebied 'Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent' met code BE2300006 als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna m.n. de 'Habitatrichtlijngebieden';

Gelet op het BPA nr. 23 'Westnederwijk' te Temse, goedgekeurd bij ministerieel besluit van 10 januari 2000;

Gelet op de beslissing van de Vlaamse Regering van 17 december 2004 houdende de verdere uitwerking van het geactualiseerde Sigmoidplan;

Gelet op de beslissing van de Vlaamse Regering van 26 januari 2005 houdende de uitvoering van het project Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium;

Gelet op de beslissing van de dienst MER van 27 juni 2005 over het geactualiseerde Sigmoidplan, waarin de bevoegde administratie haar goedkeuring geeft aan het milieueffectrapport;

Gelet op de voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan gebieden van het geactualiseerde Sigmoidplan 'Durmevallei' door de Vlaamse Regering op 24 april 2009;

Gelet op de aankondiging door de Vlaamse Regering van het openbaar onderzoek op het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan;

Gelet op het openbaar onderzoek dat plaatsvond van 15 juni 2009 tot 13 augustus 2009;

Gelet op advies van de Vlaamse commissie voor ruimtelijke ordening van 10 november 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 januari 2010 over de verlenging van de termijn voor de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'gebieden van het geactualiseerd Sigmoidplan 'Durmevallei' met 60 dagen;

Gelet op advies 47.821/1 van de Raad van State, gegeven op 25 februari 2010, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1° en § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Overwegende dat het bindend deel van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen het Vlaams Gewest opdraagt de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur als volgt af te bakenen in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen: 75.000 tot 100.000 ha grote eenheden natuur (in overdruk) en 25.000 tot 50.000 ha grote eenheden natuur in ontwikkeling (in overdruk); 750.000 ha agrarisch gebied ruimtelijk bestemd voor de beroepslandbouw; 10.000 ha bijkomend bosgebied of bosuitbreidingsgebied; en 150.000 ha natuurverwevingsgebied (in overdruk) en dat voorliggend ruimtelijke uitvoeringsplan een onderdeel is van de uitvoering van die bepalingen;

Overwegende dat de Vlaamse Regering op 7 december 2001 beslist heeft de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur uit te voeren in twee fasen en dat voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan een onderdeel vormt van de “tweede fase” van deze afbakening;

Overwegende dat het voorliggend gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan werd opgesteld in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 over de verdere uitvoering van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in de buitengebiedregio Waasland; dat onder meer de goedkeuring van een operationeel uitvoeringsprogramma inhield waarmee een fasering bepaald werd voor de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor de verdere afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur in de regio Waasland, uitgaande van de voor de betrokken regio - in uitvoering van de richtinggevende en bindende bepalingen uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen - opgestelde ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos;

Overwegende dat op 17 december 2004 de Vlaamse Regering besloot haar goedkeuring te hechten aan de krachtlijnen van het Geactualiseerde Sigmaplan, dat in die beslissing ook de opdracht werd gegeven de flankerende maatregelen voor landbouw en plattelandsrecreatie verder uit te werken, dat de flankerende maatregelen verschillende instrumenten omvatten zoals het oprichten van een lokale grondenbank, de vergoeding van de getroffen landbouwers, ed., dat in de beleidsbeslissingen van de Vlaamse Regering van 22 juli 2005 en van 28 april 2006 het ‘Meest Wenselijke Alternatief’ is bekrachtigd als uitgangspunt voor de concretisering van het geactualiseerde Sigmaplan en als werkingsgebied voor de inzet van de flankerende maatregelen voor landbouw en plattelandsrecreatie, dat in de beslissing van de Vlaamse Regering van 22 juli 2005 het flankerend beleid voor de landbouw goedgekeurd is en opdracht is gegeven tot de uitvoering ervan, dat de gevolgen voor de landbouw van de realisatie van het Geactualiseerde Sigmaplan zijn onderzocht in de landbouwgevoeligheidsanalyse die mede aan de basis lag voor het uitwerken van het ‘Meest Wenselijke Alternatief’; dat de flankerende maatregelen van toepassing zijn op de landbouwbedrijven die mogelijk hinder ondervinden van de opties in voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan;

Overwegende dat voorliggend gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van hoger vermelde habitat- of vogelrichtlijngebieden kan veroorzaken; dat het plan zelf een instandhoudingsmaatregel is die er op gericht is een aantal onderdelen van het als

speciale beschermingszone te beschouwen gebied onder te brengen in een passende bestemming;

Overwegende dat een watertoets is uitgevoerd; dat hierover toelichting is opgenomen in de toelichtingsnota; dat met het watersysteem rekening is gehouden bij de redactie van de stedenbouwkundige voorschriften; dat uit één en ander kan besloten worden dat het vastgestelde plan geen betekenisvolle negatieve impact zal hebben op het watersysteem;

Overwegende dat de neerslag van de ruimtelijke afweging is opgenomen in de toelichting bij het ruimtelijk uitvoeringsplan;

Overwegende dat de Vlaamse commissie voor ruimtelijke ordening (hierna VLACORO) op 10 november 2009 een gunstig advies heeft uitgebracht, mits rekening gehouden wordt met een aantal opmerkingen;

Overwegende dat een aantal bezwaren en adviezen handelen over gebieden en percelen die buiten de plangebieden van het ruimtelijk uitvoeringsplan liggen en dus buiten de reikwijdte van het plan vallen; dat de bestemming van de betrokken gebieden en percelen niet het voorwerp heeft uitgemaakt van het openbaar onderzoek; dat artikel 42 §6 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening bepaalt dat de definitieve vaststelling van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geen betrekking kan hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgesteld plan;

Overwegende dat op grond van opmerkingen en adviezen volgende aanpassingen aan het grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften werden aangebracht:

- Op basis van het advies van NV Waterwegen en Zeekanaal, dat wordt bijgetreden door VLACORO, met de vraag tot een wijziging van de stedenbouwkundige voorschriften, wordt art. 1.3 aangepast. Bij de bepalingen van artikel 1.3 wordt de zinsnede *“voor zover de technieken van natuurtechnische milieubouw gehanteerd worden”* weggelaten. In de toelichtende kolom komt in de plaats hiervan volgende paragraaf: *“Indien mogelijk en opportuun worden bij voorkeur de technieken van natuurtechnische milieubouw gehanteerd bij de aanleg van waterbeheersinfrastructuren. Met ‘technieken van natuurtechnische milieubouw’ wordt verwezen naar een geheel van technieken die gebruikt kunnen worden om bij de inrichting (en het beheer) van infrastructuurwerken (wegen, waterlopen) bestaande natuurwaarden zoveel als mogelijk te behouden of ze te ontwikkelen of te versterken, en meer algemeen om te komen tot “milieuvriendelijke” oplossingen voor ruimtelijke ingrepen. Een beschrijving van en toelichting bij dergelijke technieken is te vinden in de “Vademecums Natuurtechniek”, die onder meer te raadplegen zijn op de website van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid: <http://www.lne.be/themas/milieu-eninfrastructuur/vademecums-natuurtechniek>. Op basis van onderzoek en ervaring worden deze Vademecums regelmatig geactualiseerd”*;

- Op basis van de vraag van de gemeente Waasmunster werd het stedenbouwkundig voorschrift artikel 1.3 aangepast in functie van de beperkte mogelijkheden voor laagdynamische verblijfsmogelijkheden. De doelstelling van de locatie is namelijk het creëren van een draagvlak voor het Sigma-plan en het realiseren van een meerwaarde voor de lokale gemeenschap. Een goed uitgebouwd bezoekerscentrum waar laagdynamische verblijfsmogelijkheden zijn, zal hier een meerwaarde bieden. De site van de Koolputten is opgenomen in de Inventaris Bouwkundig Erfgoed, maar is vervallen. De uitbouw van een bezoekerscentrum met een kwalitatieve architectuur en waar aspecten van natuur, erfgoed en geografie aan bod kunnen komen zal de erfgoedwaarde van de site kunnen heropbouwen. De relatie met de omgevende (natuur)functies blijft steeds een aandachtspunt. Dit werd ook opgenomen in de stedenbouwkundige voorschriften;
- Naar aanleiding van het advies van de provincie Oost-Vlaanderen werd de bestemmingscategorie van artikel 3 in de stedenbouwkundige voorschriften gewijzigd naar 'lijninfrastructuur'. Dit conform de typevoorschriften;
- Naar aanleiding van enkele bezwaren over de tegenstrijdigheid tussen de gemaakte afspraken in kader van het flankerend landbouwbeleid Sigma-plan en de (juridische) gevolgen die verbonden zijn aan de herbestemming door voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan, adviseert VLACORO de gefaseerde aanpak (inrichting en beheer) en de voorgestelde timing op te nemen in de stedenbouwkundige voorschriften. Aan dit advies werd gevolg gegeven door een timing van de inwerkingtreding van het stedenbouwkundig voorschrift 'natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur' verordenend vast te leggen. Hiervoor werden de betreffende gebieden –die momenteel op het gewestplan ingekleurd zijn als agrarisch gebied- op het grafisch plan aangeduid met een gele contour en de voorbestemming 'bouwvrij agrarisch gebied' en werden de stedenbouwkundige voorschriften in die zin aangepast. De overdruk 'grote eenheid natuur in ontwikkeling' voor het zuidelijk deel van De Bunt werd daarom ook vervangen door een overdruk 'grote eenheid natuur' met een verordenend vastgelegde timing van inwerkingtreding.
- Op basis van de vraag van de gemeente Temse om de mogelijkheden tot het inrichten van sportterreinen in te schrijven in de stedenbouwkundige voorschriften wordt het artikel 2 'gemengd openruimtegebied' aangepast. In deze zin werd de mogelijkheid tot 'het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur voor onverharde oefenterreinen voor sport en spel' ingeschreven in de stedenbouwkundige voorschriften. Aanbrengen van hoogdynamische sportinfrastructuur blijft uitgesloten.

Overwegende dat op grond van opmerkingen en adviezen volgende verduidelijkingen werden aangebracht in de toelichtingsnota:

- Voor de vele bezwaren betreffende de inrichting, gebruik van openbare wegen, toekomstige vegetatieontwikkelingen van de betreffende gebieden verwijst VLACORO terecht naar de inrichtingsplannen die uitgewerkt zijn in diverse projectmatige werkgroepen in samenwerking met de verschillende belanghebbenden. Op basis van het project-MER, waarvan de procedure lopende is, kunnen de inrichtingsplannen nog verfijnd worden. Het inrichtingsplan zal mee ter inzage liggen tijdens het openbaar onderzoek dat zal lopen naar aanleiding van de vergunningsaanvragen voor de aanleg van

gecontroleerde overstromingsgebieden en ontpolderingen. Op dat moment is er een bijkomend moment van inspraak voor de belanghebbenden. Dit wordt verder verduidelijkt in de toelichtingsnota;

- Naar aanleiding van opmerkingen over onteigeningen werd de toelichtingsnota verder aangevuld met informatie betreffende onteigeningen in het gebied. Aan voorliggend gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is geen onteigeningsplan gekoppeld. De onteigeningen kaderen volledig binnen de projectwerking van het Sigmplan. Dit wordt in de toelichtingsnota ter informatie verder toegelicht;
- VLACORO verwijst voor de bezwaren over wijzigende toeristisch-recreatieve mogelijkheden terecht naar het uitgebreid flankerend beleid dat werd vastgelegd in de beslissing van de Vlaamse Regering van 22 juli 2005. Dit flankerend beleid werd verder uitgewerkt in thematische werkgroepen in kader van het Sigmplan. Dit wordt verder verduidelijkt in de toelichtingsnota;
- Voor de adviezen en bezwaren betreffende het flankerend landbouwbeleid verwijst VLACORO terecht naar de beslissing van de Vlaamse Regering van 22 juli 2005 en de verdere uitwerking ervan in thematische werkgroepen. Deze werkwijze en de mogelijkheden die werden uitgewerkt binnen het flankerend beleid worden verder verduidelijkt in de toelichtingsnota;
- Naar aanleiding van het advies van VLACORO werd in de toelichtingsnota meer duidelijkheid gegeven over de huidige te herbestemmen oppervlakte voor het gebied De Bunt. Er wordt toegelicht dat de 99 ha oppervlakte zoals opgenomen in het Meest Wenselijke Alternatief een bruto-oppervlakte is, waarin gezocht moet worden naar de 67.44 ha estuariene natuur. Deze 67,44 ha is een netto-oppervlakte, exclusief dijken, parkings, enz., zoals werd vastgelegd in de beslissing van de Vlaamse Regering van 22.07.2005;
- Op basis van bezwaren van particulieren werd de beschrijving van de bestaande ruimtelijke structuur in de toelichtingsnota aangepast in functie van een betere leesbaarheid en duidelijkheid. Ook werd de foute informatie betreffende de ingrepen in het noordelijk deel van De Bunt rechtgezet.

Overwegende dat VLACORO in haar advies vraagt dat alle Vlaamse administraties die aan de uitvoering van het Sigmplan werken, de burgers voldoende (proactief) te informeren, kan geantwoord worden dat binnen de decretale procedure van een ruimtelijk uitvoeringsplan momenten van overleg en adviesvraag zijn ingeschreven.

Overwegende dat naar aanleiding van opmerkingen en adviezen en als aanvulling op het advies van VLACORO kan volgende gesteld worden:

- Naar aanleiding van de bezwaren die ingediend werden over de wijziging en het verdwijnen van waardevol landschap verwijst de VLACORO terecht naar de inrichtingstudies voor de gebieden. Ook de project-MER behandelt het landschappelijk aspect. De resultaten van de project-MER kunnen verder aanleiding geven tot verdere verfijning van de inrichtingsplannen;
- Aanvullend op het antwoord van VLACORO over waterbeheersing, veiligheid en habitatontwikkeling kan gesteld worden dat in kader van het Sigmplan verschillende studies werden opgemaakt. Verder kan verwezen worden naar de studies van het Waterbouwkundig Labo en de 'Studie ten behoeve van

aanleg van overstromingsgebieden en natuurgebieden in kader van het Sigmaplan’;

- Aanvullend op het antwoord van VLACORO kan gesteld worden dat het in kader van het Sigmaplan ontwikkelde flankerend landbouwbeleid gericht is op de doelgroep die economisch gezien het zwaarst getroffen wordt door het Sigmaplan, met name de beroepslandbouw. Hobbylandbouwers maken als particulieren wel aanspraak op flankerende maatregelen in kader van het onteigeningsplan dat opgemaakt wordt in kader van het geactualiseerd Sigmaplan;
- Voor Weymeerbroek werd geadviseerd om de Oude Durme en de aanliggende dijk bijkomend op te nemen in het plangebied. Decretaal is het echter onmogelijk om na openbaar onderzoek het plangebied uit te breiden. Terecht haalt VLACORO ook aan dat de begrenzing van het gebied overeenkomt het met Meest Wenselijke Alternatief.

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. Het bij dit besluit gevoegde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur, regio Waasland: gebieden van het Geactualiseerd Sigmaplan 'Durmevallei' wordt definitief vastgesteld.

De normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn gevoegd bij dit besluit als bijlagen I en II:

- 1° bijlage I bevat het grafisch plan;
- 2° bijlage II bevat de stedenbouwkundige voorschriften bij het grafisch plan.

De niet-normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn gevoegd bij dit besluit als onderdeel van bijlage III, de toelichtingsnota die bevat:

- 1° een weergave van de feitelijke en juridische toestand, meer bepaald de tekstuele toelichting en de kaarten;
- 2° de relatie met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen;
- 3° een lijst van de voorschriften die strijdig zijn met het voormelde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en die worden opgeheven.

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De Minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

en

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS